

Årsberetning 2011

Sølvberget KF, Stavanger kulturhus

Innledning

I 2012 fyller Sølvberget 25 år. Hundretusenvis av besøkende har fylt Sølvberget med liv siden åpningen i 1987. De drøye 15.000 kvadratmeterne har vært fylt med mange ulike aktiviteter disse årene. For å møte framtidens muligheter må kulturhuset utvikles videre.

2011 var nok et innholdsrikt år for regionens største kulturinstitusjon. 2012 blir et år i ombyggingens tegn, ettersom kinoen bygger tre nye saler. Sølvberget har heldigvis ansatte som liker å finne gode løsninger og kulturhuset har lang tradisjon for å dra maksimalt ut av ressursene. Jubileumsåret blir utvilsomt et av de mest spennende årene i Sølvbergets 25 år lange historie

1. Virksomheten – kunnskap, kunst og kultur

Formål: *"Sølvberget, Stavanger kulturhus skal formidle kunnskap, kunst og kultur på en aktuell, variert og inspirerende måte. Som et levende kulturhus skal Sølvberget tilby populære og tilgjengelige møteplasser for alle. Sølvbergets medarbeidere skal bidra til gode opplevelser og ny innsikt".*

Dette gjøres gjennom drift av bibliotek, galleri og utstillinger, programvirksomhet, nettsider, sosiale medier og Kapittelfestivalen. Bibliotekvirksomheten på Sølvberget består av Musikk- og filmbiblioteket, Kultur- og faktabiblioteket, Barne- og ungdomsbiblioteket og Digitalt bibliotek. I tillegg drives flere bydelsrettede tjenester, blant annet skolebiblioteksentralen, fengselsbibliotek og Madla bibliotek fra Sølvberget. Det nasjonale nord-sør kompetansebiblioteket ligger også på Sølvberget.

Sølvberget er involvert i og driver flere prosjekter. De viktigste i 2011 var: *Shahrazad, stories for life*, et 5 årig EU-prosjekt i samarbeid med fem andre europeiske byer, og *Leselyst og språkutvikling* i samarbeid med Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand. Fase 1 av arbeidet med litteraturhus/Kiellandsenter er også lagt til Sølvberget. Gjennom sistnevnte har også arrangementfrekvensen når det gjelder debatter og litteraturarrangementer økt.

Sølvberget har samarbeidsavtaler med Rogaland fylkeskommune om fjernlånstjenester og med ICORN, fribynettnetverket for forfulgte forfattere, om kontorlokaler og annet.

2. Økonomi – positivt resultat

Mål:

- Gjennomføre vedtatte budsjettkutt
- Identifisere områder for effektivisering og innsparing

Regnskapet er gjort opp i balanse. Et overskudd på kr 446 255 er overført til foretakets disposisjonsfond.

Budsjettet for 2011 var stramt og forutsatte god kontroll både på lønns- og driftskostnader. Dette har vært en utfordring i og med at planlegging av kinoutbygging og prosjektet Nye Sølvberget medførte økt aktivitet og økte kostnader. Kulturhuset Sølvberget fyller 25 år i 2012, og det er store driftsutfordringer knyttet til taklekkasjer, mindre reparasjoner og løpende vedlikehold.

De siste månedene av året innførte Sølvberget KF full innkjøpsstopp. Dette gikk hardt ut over medieinnkjøp til biblioteket og markedsføringsbudsjettet. På grunn av kommende kinoutbygging ble en del oppgraderinger og vedlikehold utsatt til etter utbyggingen.

På slutten av året ble det klart at Sølvberget KF fikk dekket alle følgekostnader i forbindelse med kinoutbyggingen. Dette, i tillegg til tilbakebetaling av for mye avsatt lønn og pensjon, gjorde at året kunne avsluttes med et positivt resultat.

Endring i regnskapsforskriften § 13 om regnskapsføring av pensjon i kommuner og fylkeskommuner, som innebærer at estimatavvik skal balanseføres fullt ut fra 2011, har medført at egenkapitalen per 31.12.2011 er negativ med kr 3 165 297. Styret er kjent med at rådmannen ved fremleggelse av årsregnskapet for Stavanger kommune, vil vurdere hvordan de kommunale foretakene bør få styrket sin egenkapital som følge av denne endringen.

3. Ansatte – lavt sykefravær og systematisk HMS-arbeid

- Mål:
- Skape trygghet i forhold til medvirkning i endringsprosesser og bruk av ny teknologi
- Ekstra satsning på helse, miljø og sikkerhet i forbindelse med kinoutbyggingen.

Sølvberget hadde et sykefravær på 4,4 prosent i 2011. Det er en økning fra 3,1 prosent året før. Det er imidlertid gledelig at sykefraværet har en synkende tendens i løpet av året med 8,1 prosent i første kvartal og 1,1 prosent i fjerde kvartal. Sølvberget ligger godt under det samlede sykefraværet i Stavanger kommune som i 2011 var på 7,6 prosent.

Sølvberget hadde 73 fast ansatte, fordelt på 59,64 årsverk og to årsverk knyttet til prosjektstillinger ved utgangen av 2011. 2,8 stilling var vakant på grunn av innsparinger. 26 prosent av arbeidstakerne var menn og 74 prosent kvinner. I ledende stillinger var det 28 prosent menn. Det er et mål å rekruttere flere mannlige arbeidstakere og flere arbeidstakere med minoritetsbakgrunn. Dette blir vektlagt når det kalles inn til intervju. Det ble i 2011 ansatt fem nye medarbeidere, mens fire sluttet.

Det ble i 2011 gjort et systematisk HMS-arbeid med tiltaksplan og jevnlig vernerunder. Det har blitt arbeidet aktivt med å innføre et bedre internkontrollsystem. Rutiner for registrering og oppfølging av HMS-avvik er forbedret. Ansatte var ikke utsatt for ulykker eller skader, men noen episoder med utagerende atferd og trusler mot ansatte er registrert. Disse ble fulgt opp i samarbeid med vaktsselskap og politi. Avtalen med Securitas om kjøp av sikkerhetstjenester ble forlenget med ett år fra 15.6.2011 ved bruk av opsjon.

I perioder med store nedbørsmengder er lekkasjer fra taket et tilbakevendende problem, som det arbeides kontinuerlig med å utbedre. Lekkasjene fører blant annet til glatte gulv med fare for skader, spesielt i trappene. På lengre sikt kan dette også føre til fuktskader som kan påvirke innklimaet.

Oppstart for utbygging av tre nye kinosaler var opprinnelig satt til 1. oktober 2011, men ble utsatt til 1. februar 2012. Prosjektering av kinoutbyggingen har derfor pågått hele året, med endelig vedtak i formannskapet desember 2011. Sølvberget har deltatt på brukermøter og både Sølvbergets styre, ledelsen og AMU på Sølvberget har gitt innspill underveis.

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2011, men tiltak som resultat av forrige undersøkelse er innarbeidet i årsplan og handlingsplan for HMS, og følges opp på avdelingsmøter og i AMU. Arbeidstilsynet var på Sølvberget 16. februar for å se spesielt på forebygging av sykefravær og sykefraværsoppfølging. De hadde ingen merknader og sier i sin rapport blant annet følgende: *Arbeidstilsynet mener virksomheten gjør veldig mye bra og at arbeidsmiljøet er høyt prioritert.*

26 ansatte var på studietur i København og Malmö og hentet verdifull inspirasjon for å utvikle Sølvsberget videre. 22 ansatte avla eksamen på BI i det bedriftsinterne kurset *Organisasjonsutvikling og endring*. Med bistand fra politiet, Securitas og Utekontakten har det blitt gitt orientering til alle ansatte om konflikthåndtering. AMU har opprettet en arbeidsmiljøpris for Sølvsberget som deles ut hvert år i desember.

Den vedtatte etiske standarden for Stavanger kommune gjelder også for Sølvsberget. Det er ikke satt i verk spesielle tiltak på dette området i 2011. Det årlige kontaktmøtet mellom kommunalutvalget og foretakene ble ikke avholdt i 2011.

4. Brukerne – åpenhet, inkludering og mangfold.

Mål:

- Levere kulturtilbud preget av åpenhet, inkludering og mangfold
- Opprettholde besøkstallene våren 2011, og fortsette med et høyt aktivitetsnivå gjennom utbyggingsperioden

Besøk og utlån

Den vedlagte statistikken viser at Sølvsberget beholder posisjonen som regionens best besøkte kulturinstitusjon. Nesten 4000 besøkende hver dag vitner om at huset er svært populært. Etter en økning i biblioteksbesøket på 10 prosent i 2010, stabiliserte dette seg i 2011 med 900.000 besøk i året. Besøket på Madla bibliotek øker fortsatt, og vi har sett en gledelig økning i besøket på Barne- og ungdomsbiblioteket. Etter mange år med økende besøk, opplever nå Musikk- og filmbiblioteket en svak nedgang. SF Kino har bra økning i besøket, mens Barnemuseet og Sølvsberget Galleri har nedgang, hovedsakelig fordi har vært stengt deler av året. Besøkstallene bekrefter at Sølvsberget i 2011 er den mest sentrale møteplassen i sentrum, med tilbud som slår an i brede lag av befolkningen. Den store oppslutningen om Madla bibliotek viser at et kjøpesenter er en bra beliggenhet for en slik virksomhet.

Bibliotekstjenesten i Stavanger fengsel betales av Staten i sin helhet. Denne tjenesten har for andre år på rad opplevd dobling av utlånet i 2011. Dette fikk også mye medieoppmerksomhet i 2011.

Sølvsberget Galleri har vært stengt siden 12. juni. Besøket er likevel betydelig høyere enn i 2010, hovedsakelig på grunn av opplevelsesutstillingen for barn *Langt ute i skogen*. I tråd med styrets vedtak i januar 2011 skal alle sider ved galleriets virksomhet, som rammebetingelser, omfang, plassering, profil, økonomi og organisering, vurderes på nytt. Dette arbeidet er en del av utviklingsprosjektet Nye Sølvsberget og en egen arbeidsgruppe jobber med gallerivirksomheten.

En sentral kulturarrangør

Sølvsberget gjennomførte hele 427 arrangement og 101 brukerorienteringer/klassebesøk i 2011, med et samlet antall deltakere på 30.679 (et gjennomsnitt på 60 per arrangement). Nesten halvparten av arrangementene og mesteparten av brukerorienteringene var for barn og ungdom. Litteraturfestivalen Kapittel var som et høydepunkt på arrangementssiden med 106 arrangement og 9800 deltakere. Dette var en tangering av besøkstallene for 2010, og Kapittel har befestet sin posisjon som en av landets viktigste og mest interessante litteraturfestivaler. Tema for Kapittel 11 var *Trass*. Medieoppmerksomheten var som vanlig stor, og festivalen fikk svært positiv oppmerksomhet både på leder- og kommentarplass i flere medier.

Satsing på arrangement er viktig for å utvikle Sølvsberget som møteplass, Sølvsberget bruker mye ressurser på å utvikle arrangement og arenaer rundt litteratur, film, musikk og internasjonale spørsmål, fordi denne formidlingen blir en viktig del av framtidens kulturhus i en digital verden.

I tillegg til ordinær drift, var Sølvsberget svært delaktig i mange spennende enkelthendelser i 2011. Her er noen av dem:

- Lene Ask sin tegneserieroman *Hitler, Jesus og farfar* ble valgt til årets leseprosjekt *Rogaland leser*. Samarbeidspartnere i prosjektet er LO Rogaland, Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Rogaland fylkeskommune. Sølvsberget hadde prosjektledelsen og SR-bank støttet prosjektet økonomisk. Medieoppmerksomheten rundt dette prosjektet var som vanlig stor, og publikum tok imot tegneserieromanen med åpne armer.
- Sølvsberget har på vegne av Stavanger kommune tatt imot en ny gjesteforfatter. Det er en kvinne fra Afghanistan (f. 1984), som bruker pseudonymet Norwan. Dette har ført til at Sølvsberget og Stavanger stadig vekk nevnes og omtales i media når viktige spørsmål knyttet til ytringsfrihet og åpenhet drøftes.
- Den norske leverandøren av biblioteksystemet Aleph har varslet at de ikke lenger satser på dette systemet i Norge, og at de bare kan tilby support ut 2013.
- Det daglige arbeidet med fjernlån er effektivisert etter at avtalen med fylkeskommunen er endret.
- Stavanger deltar i en felles transportordning for bibliotekmateriale i fylket. Det er inngått avtale for to år, fra 01.09.11, og fylkeskommunen dekker en stor andel av utgiftene.
- Sølvsberget samarbeider med bibliotekene i regionen om digital litteraturformidling og enkelte bokprater.
- Sølvsberget hadde festivalbibliotek på byens største musikkfestival, Rått og Råde. Dette tiltaket var svært populært og viser at det er viktig at biblioteket kommer seg ut der folk er.
- Sølvsberget har deltatt i arbeidet med Zetlitz-jubileet, og i det polsk-norske samarbeidsprosjektet DAGNY som handlet om stipend og litteraturarrangement.
- Styret har etter en grundig vurdering vedtatt å legge ned oppsøkende bibliotekjeneste fra 2012

5. Arbeidsprosessene – på vei mot Nye Sølvsberget

Mål:

- Gjennomføre endringsprosesser basert på nyskaping og kvalitet
- Bygge på eksisterende aktiviteter og prosjekt for å prøve ut nye tilbud til publikum

At kinoen bruker 2012 til å bygge tre nye saler er et godt utgangspunkt til å se nærmere på strukturen også for de ulike bibliotekavdelingene. Kinoutbyggingen medfører at Sølvsberget får reduserte arealer til magasin, og et nytt areal i 1. etasje. Utviklingsprosjektet Nye Sølvsberget ble derfor etablert, for å ta en helhetsvurdering av arealdisponering og innhold. Prosjektet gjennomføres ved å omprioritere egne ressurser. Det arbeides med følgende områder:

- Omlægging av første etasje
- Utvikling av bibliotekjenestene
- Flytting og reduksjon av magasin

- Etablering av gode arrangementslokaler og møterom
- Kunstformidling/galleri.
- Kommunikasjon

Sølvberget ble tilført 1,5 årsverk for å videreføre basisvirksomheten ved Internasjonalt Hus, og to medarbeidere ble overført til Sølvberget. Fra 1. august ble Internasjonalt kulturnettverk etablert som en del av Internasjonalt bibliotek. Viktige aktiviteter i 2011 var etablering av kulturkafeer på Nytorget hver lørdag, Barnas Verdensdag i samarbeid med Rikskonsertene og videreføring av kontakten med innvandrersorganisasjonene. Dette betyr at Sølvberget nå har fått tettere kontakt med nye brukergruppene og miljøer.

Litteraturhuset Stavanger satte i gang med egenproduserte aktiviteter i januar 2011. På det året som har gått har prosjektet hatt 63 arrangement, og over 4000 besøkende. Aktiviteten har først og fremst vært knyttet til kveldsarrangement for voksne (sakprosa, skjønnlitteratur og debatt), sakprosaformidling for barn og formidling rettet mot skoleverket. Den aktiviteten prosjektet har gjennomført til nå, gir mange indikasjoner om hva slags lokaliseringsbehov et litteraturhus vil ha i framtiden.

Sølvberget overtok driftsansvaret for Norges Bank-bygget fra 1. november. Driftsansvaret er regulert i leiekontrakt med Stavanger eiendom, som i første omgang gjelder for to år. Bygningen trenger omfattende rehabilitering, og det er ikke konkrete planer for dette. Inntil videre skal bygningen brukes til kulturrettede næringer og utprøving av ulike typer kulturaktiviteter og arrangement. I denne fasen brukes navnet Kulturbanken. Overtakelsen fikk stor medieoppmerksomhet og flere kulturaktører har vist interesse for å leie lokaler i huset.

6. 2012 – et aktivt tenkeår

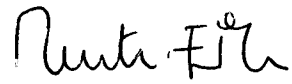
Våren 2013 åpner Nye Sølvberget, med et moderne kinoanlegg og et av landets flotteste bibliotek og litteraturhus. Arbeidet med dette vil pågå i store deler av 2012. På tross av ombygging og endringer satser vi på å gi publikum et minst like omfattende og spennende kulturtilbud i året som kommer. Det betyr at forfattermøter, bokprater, eventyrstunder, spennende filmkvelder, debatter og mye annet står på programmet også i 2012.

Satsninger framover:

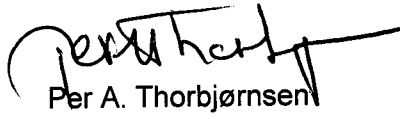
- Utvikle Sølvberget som litteraturens og filmens hus med vekt på møteplasser og kulturelt mangfold
- Gjennomføre utviklingsprosjektet Nye Sølvberget for å se på hele bibliotekdriften samlet, og utforme framtidens Sølvberget, med bibliotek, digitale tjenester, utstillinger og arrangementsarenaer.
- Legge opp anleggsperioden for kinoutbygging slik at publikum og ansatte ivaretas på best mulig måte.
- Videreutvikle det internasjonale kulturtilbudet i dialog med innvandrersorganisasjonene.
- Utvikle innhold i Kulturbanken og se dette i sammenheng med framtidige planer for Sølvberget
- Fortsette arbeidet med Litteraturhuset/Kiellandsenterets innhold, og avklare framtidig lokalisering, organisering og finansiering
- Videreutvikle det gode tilbudet til barnefamilier, både i sentrum og i bydelene.
- Utvikle organisasjonen og sette fokus på arbeidsomfang i forhold til tid til rådighet

Styret retter en stor takk til Sølvberget KFs medarbeidere som har utført et flott arbeid i 2010 og sørget for at Sølvberget lever opp til sin målsetting som kulturhus, til tross for kostnadsbesparelser og omstillingsprosesser.

Stavanger 19.3.2012

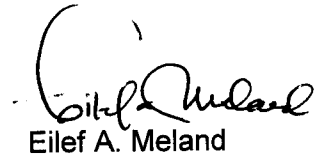
Merete Eik, styreleder

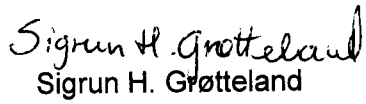
Per A. Thorbjørnsen

Gulale Samiei

Eilef A. Meland

Sigrun H. Grøtteland

Marit Egaas, daglig leder

Statistikkvedlegg:

Besøk/utlån	2010	2011	% utv. 10-11
Besøk Sølvberget			
Stavanger bibliotek, hovedbibliotek	769 858	763 592	-0,81
Galleri Sølvberget***	19 298	26 019	34,83
Møterom	3 900	4 650	19,23
Arr. i foajeen og på Arneageren	76 000	67 500	-11,18
SF-kino Stavanger	421 644	431 065	2,23
Norsk Barnemuseum *	33 892	30 000	-11,48
Informasjonsskranken	21 500	21 500	0,00
Samlet besøk kulturhuset	1 346 092	1 344 326	-0,13
Besøk kulturhuset pr. innb.	10,8	10,4	-3,70
Besøk kulturhuset pr. dag*	3 845	3 791	-1,40
Besøk Stavanger bibliotek			
Kulturbiblioteket	215 014	212 682	-1,08
Faktabiblioteket	140 093	145 721	4,02
Barne- og ungdomsbiblioteket.	174 797	185 070	5,88
Musikk- og filmbiblioteket	239 954	220 119	-8,27
Sum hovedbibliotek	769 858	763 592	-0,81
Stavanger fengsel	2038	2 433	19,38
Madla bibliotek	131 730	138 289	4,98
Samlet besøk Stavanger bibliotek	903 626	904 314	0,08
Utlån Stavanger bibliotek			
	2010	2011	
Samlet utlån	815 156	813 117	-0,25
Utlån pr. innb. ****	6,5	6,3	-3,08
Utlån pr. dag**	2 329	2 310	-0,82
Besøk Valbergtårnet	7 499	6 152	-17,96
Bruk av nett-tjenester***			
	2010	2011	
Besøk på Sølvbergets nettsider	345 844	345 918	0,02
Besøk på Digitalt bibliotek	528 170		-100,00
Besøk på Nord-Sør biblioteket	24 129	31 762	31,63
Fornyng av lån på nett	72 %	75 %	4,17
Reservering av bøker på nett	47 %	50 %	6,38
Utnyttelse av internettPC-ene av publ.	38 %	41 %	7,89

Arrangement			
Antall deltakere:	Voksne	Barn/unge	Totalt
Brukerorienteringer	1477	3750	5227
Arrangement	16229	9223	25452
Totalt antall deltakere	17706	12973	30679
Antall arrangement	222	205	427
Antall brukerorienteringer	39	62	101
Totalt arr. og brukerorienteringer	261	267	528

* stengte 24. november pga flytting

** 350 dager i året

*** Sølvberget Galleri stengte 12. juni

**** 127506 innbyggere pr. 31.12.11